

فی ۲۳ رمضان سنہ ۳۲۶ و فی ۶ تشرین اول سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ ناک ناشر افکاریدر

مدیر مسئول  
محمد فطین افندیسر محرر  
مصطفی صبریصاحب امتیاز  
شہری احمد افندی

## مندرجات

|                                              |                   |                   |                      |
|----------------------------------------------|-------------------|-------------------|----------------------|
| بشکطاش حادثہ سی و احکام شریعہ . . . . .      | جمعیت علیہ        | آرزوی دل          | محمد ہارف . . . . .  |
| علوم اسلامیہ عالمہ برنظر . . . . .           | کوچرک جدی         | بند عطار ترجمہ سی | نجیبی راجی . . . . . |
| السلام تحفۃ الاسلام . . . . .                | جانبی نجیب        | اجتماعیات         |                      |
| دین اسلامدہ هدف مناقشہ اولان مسائل . . . . . | مصطفی صبری        | ترازد نفوس        | حسن تحسین . . . . .  |
| التضاد بین الاسلام والاستبداد . . . . .      | حافظ محمد         | فاس مسلمانتری     |                      |
| بعث بعد الموت . . . . .                      | حسین حازم         | ہند مسلمانتری     |                      |
| ادبیات                                       |                   | زبدہ سیاسیات      |                      |
| برسامرہ سماویہ                               | ولدان . . . . .   | نشر               |                      |
| جماعت                                        | ع. طائف . . . . . |                   |                      |

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

ابونہ اجرتی

برسنہ لکی ۹۵ التی آیلنی ۵۰ غروشددر

درج ابدلیان اوراق اعادہ اولتماز

قادر مرز :

اکثر مقالانہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلہ ورق رعایت سزا لکدہ بولنلما سی  
رجا اولنور .

## سلام تحیۃ الاسلام در

بوکرہ 'تشریفی استبشار ایتدیکم بیان الحق غزہ سنہ (من کلم قبل السلام فلا تحییوہ) حدیث شریفی مقتضایہ اولاً تقدیم سلام ثانیاً بولفظ شریفک (بیان الحق) ہ براعت استہلال اولی اوزرہ لطفاً قبول واجابتی [۸] رجا ایدرم۔ زیرا علمای کرام، وامنای ذوی الاحترام، حضراتی ذاتاً ملت اسلامیہ، وامت محمدیہ نک داریندہ باعث سعادت اولہ حق اسبابک ناشرومبلغر بدر۔ بیان الحق ایسہ سلامت وترقی ملتک خادمدر۔

سلام لفظ شریفی اسماء الہیہ حسناددر۔ السلام المؤمن... آیت جلیلہ سی بتون مسلمانرجہ معلومدر۔ دار فنادن، بقایہ رحلت ایدہ جک اہل یتیک مطاب اعلامسنہ سالماً ملاقاتی (تحیتیم یوم یاقونہ سلام) لفظ کریمیلہ تأمین بیورلمشدر۔ دارالبقا اولان جنت اعلامہ دخولہ استبشار ابتدائیک سلام ایلہ اولہ جفتی (سلام علیکم طہم فادخلوها خالدين) نظام جلیلی مبشردر۔ احسانک اکرمی، الثقات اعظمی، مطلوبک اکبری، اولان مشاہدہ جال ربانی دخی (سلام قولاً من رب رحیم) قول کریمیلہ موعود رب الانام، منتظر خواص وعوام در۔ بونلر ایسہ ہر مؤمن ایچون عظیم بر بشارت فخیم بر مسرتدر۔

ای اخوان دین مبین، اصحاب جد و یقین، بالادہ کی مسرودانمزدن مستبان اولہ جتی وجہلہ تحیمہ من اولان سلامک خلاصہ تعریفیلہ ایفا ایدیلہ جک وادیہ جک موافقتی علی طریق الاجال بیانہ ابتدار ایلرم شوبلہ کہ سلام، طلب الاماندر۔ عقبتدہ سنت قدیمہ اولان مصافحتہ استقرار مودتدر۔

سلام لفظی شریفی ایچون دیگر الفاظ ایلہ اولہ جق تحیمہ لڑ اوزرینہ مزیات عدیدہ ثنوبات کثیرہ وارد۔ مبتدی بالسلام، معرف ومنکر اولہ رقی یعنی السلام

[۱] علیکم السلام ورحمۃ اللہ بیان الحق

علیکم، سلام علیکم صورتلرندن ہر قنفسی ایلہ ایستہ ایسہ اعطای سلام ایدر۔ زیرا قرآن کریمہ ہر ایکسیدہ موجوددر۔ والسلام علی من اتبع الہدی، و سلام علی عبادہ الذین اصطفی؛ لیکن تنکیرا کثرتدر۔ نمازدہ تعریف متفق علیہدر۔ السلام علیکم ایلہ ایفای سلام ایدن مؤمنوعلیکم السلام ورحمۃ اللہ وبرکاتہ ایلہ مقابلہ لازمدر۔ ببولہ مقابلہ نک ثوابی فضلہدر۔ بیلدک و بیلمدک اخوان دینہ سلام و یرمک امر بیغمیری ایلہ ثابتدر۔ را بک ماشیہ را بک فرسک را بک خارہ، صغیرک کیرہ، قلیلک کثیرہ سلام و یرملری ترتیبی اوزرہ مسنوندر۔ صدیان اوزرینہ سلام و یرمک ترکدن افضلدر۔ غبرک خانہ لرینہ بلا استیذان دخول (لاندخلوا بیوتاً غیریونکم حتی تستأئنا نسوا) آیت جلیلہ سیلہ منہیدر۔ حتی والدہ یانہ کیرمک دخی استیذان ایلہ اولہ جتی کتب شرعیہ دہ مبین، و ہر علقجہ استجسانی مسلمدر۔

لدی الاستیذان بشقہ سنک خانہ سنہ کیرلکدہ اہل خانہ بہ سلام و یرمک (وتسلموا علی اہلہا) حکم جلیلی مقتضاسنددر۔

سلامک من طرف الباری امر مشروع اولدینی تحیۃ من عنداللہ) و سلامک خانہ کز ایچون دخی زیادہ خیر و ثوابی موجب بولندینی: (مبارکک) و سلام، مستمع اولان اہل خانہ نک دای تطیب نفس لری اولہ جفتدہ: (طیبہ) لفظ شریفیلہ ثابت اولدیفندن البتدہ ہر عاقل مؤمن ایچون بوداثرہ فیض باہرہ دہ هیچ بروجہلہ تسامح و تسکسل کو سترمک لایق اولماز۔ تلاوت قرآن عظیم الشان، و تدریس علوم، ایدن و نماز قیلان، یکدہ بولنان اہل ایمانہ، اذان، واقامت ایدن کسمہ بہ، سلام و برلماز۔ چونکہ شواشتغالات مشروعه و تمدوخ لری سبیلہ رد سلام ایدہ منلر۔ استبراء موقعندہ طولاشان، و قضاء حاجتدہ بولنہ انلرہ ایون اوینامقدہ اولان مسلمانلرہ نفی حائلدہ کی مغتیلرہ و مستمعینہ، حمادہ مکشوف العورہ، اولانلرہ حال عصیانہ بولندقلری ایچون سلام و برلماز۔ مدعی و مدعی علیہ قاضی بہ سلام

و یردکاری زمان شبانه التماس اولدینندن قاضی رد سلام ایتمز. وحکم ایچون قاعدین اولان کسه لر قاضی ده اعطای سلام ایتمز. زبرا قاضی به التزام مهابت ، محافظه شمت لازمدر. بوش اولان خانلره ، جوامع و مساجد شریفیه ، دخوله (السلام علینا وعلی عبادالله الصالحین) دیمک لازمدر. سلام و یرمک سنت رد سلام فرض و واجددر. لکن سنت اولان اعطائک واجب اولان رددن توانی اکثردر. چونکه معطی سلام اولان کسه ، رد سلام ایدن اخوانه بر واجبک اداسنه سبب اولاشددر. سلام و یرمک جهر ایتمی لازمدر. رد ایدن ایچون اودرجه جهر ایتماک عندالخفیه ماتمدر. خلاصه کلام ، شوبشیرات ایله ختم مقال ایدرمک کجنت اعلاده مؤمنه جناب حقک اعظم عطیه سی سلامیدر. وسنه المسلمین اولان (سلام) اهل جنتک ده تحیه میدر. شو آیات جلیله ده بونی میندر: سلام قولان من رب رحیم. دعواهم فیها سبحانه الهمم وتحیتهم فیها سلام.

بازید جامع شرقی  
درساملرندن  
حاجی نجیب

## دین اسلامده هدف مناقشه اولان مسائل

مقدمه

[ طوغری ردینک بعض احکامی یا فلش اوله ماز — دین اسلام نه ایله عاگه ایدیلر ؟ — اسلامینده اخفادام اولنان علوم و فنوندن حکمت ، منطق — مدارسده طرز تحصیل — هلو مده تعین موضوع وفایت مسئله لر — قرآندن احکام فنییه اخفراجی — صوم و صلاوة کئی عبادات و موقوفه حسابات نجومیه ایله نیچون عمل ایدیلور ؟ ]

صوک زمانلرده بعض انسانلره تصادف ایدیلیرکه بونلر کندی عقللرنجه ، تعدد زوجات ، تسترنسوان ، طلاق ، فائض ، سیغورطه ، قار ، جانی ، اصول وراثت ، زکوة کبی برطاق مواد حقنده کی احکام اسلامیه بی شایان

استقاد کوره رک دیلارینه طولامشلددر. بونلرک برقسعی بتون احکام اسلامیه خصم اولدینی حالده ایشته بویله بعضیلرینی وسیله اعتراض اتخاذا ایتشددر. و دیگر قسعی ایسه احکام اسلامیه دن برچوقلربنک تقدیر محاسنه داتر اعترافانده بیله بولنه رق بالکیز ، بودن عالی بر نقصه کبی تلقی ایتدیکی بعض احکامک تعدیاتی ضربب برخلوص نیتله آرزو ایدر ، و بو خصوصده قباحتی دینه می یوقسه علماسنه می بولتی لازم کله کجکی بک تعین ایده من .

ایشته بز بویکی مسائل شرعییه بی درنی موقع بحثه وضع ایله کوچز یتدیکی قدر مدافعانده بولنه جفز .

اولا شوراسی بیلمنک اقتضا ایدر که: بردینک یوزلرجه ، بیکلرجه ، والاصل بتون احکامی بکغوب تقدیس ایتسکه برابر بالکیز بردانه سی ، اما اودیندن اولدینی قطعیا ثابت اولان احکامدن بردانه سی فکرا قبول ایتمه ک اوله ماز ، تعیر آخرله بردن ، بالکیز برمشله . سنده سقیم و غیر مقبول اولدینی حالده شو قصوریه برابر سائر بتون احکامنه نظرا عالی ، سماوی ، حق بر دین اولتی قابل دکلدر . بویکی مسائلده بک آز علاقه دار اولدقلری حالده اک چوق تعقیبات اجرا ایدنلر ، دین ، بالکیز الاهی و پیغمبری تصدیقدن عبارت اولیوب بیغمیرک الله تعالی طرقدن کتیردیکی تحقق ایدن بالمله احکامی تصدیقه متوقف اولدینی اونوتدورلر ؛ یاخود هیچ بیلمبورلر .

برچوق انسانلرده واردر که جهت اجرا ایتسه سنده قصور ایتدکاری بعض احکام دینه بی — مجرد کندیلری رعایت ایدم دکاری ایچون بر فکر خود کامانه ایله — تاویل و انکار ایدم رک تلافی قصوره چایشیرلر حال بوکه شو حرکت اولکنندن دها بیوک برقصور ، عفوی غیر قابل بر قباحتر . چونکه برمدینسک ، حسب البشریه بتون احکام دینه بی اجرا ایتسی ضروری اولدینی حالده هبسی فکرا قبول ایتک ، حق بیلمک لازمدر . ایشته بو دقیقه لرک ادراک ایدیله ماسی محرومیت توفیق